

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Industrieel Produkt Ontwerpen van Saxion Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: Saxion Hogeschool
4 december 2012	Naam opleiding	: hbo-bachelor Industrieel Produkt Ontwerpen (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 28 september 2012
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Locatie opleiding	: Enschede
Industrieel Produkt Ontwerpen	Datum goedkeuren	
van Saxion Hogeschool	panel	: 7 februari 2012 (000223)
(000880)	Datum locatiebezoek	: 14 maart 2012
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 4 september 2012
2o12004769 (0608) pie	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, besluit van 28 juni 2012
ons kenmerk		
NVAO/20123914/ND		

bijlagen

3

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Inlichtingen

An-Sofie Alderweireldt
+31 (0)70 312 23 80
a.alderweireldt@nva.o.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
PO. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva.o.net | www.nva.o.net

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De opleiding heeft een duidelijke visie op papier gezet over het IPO vakgebied en daarbij duidelijk verwoord, wat het verschil is tussen een hbo- en een wo-afgestudeerde IPO ingenieur. Het opleidingsprofiel van de IPO opleiding is op landelijk niveau vastgesteld en is van recente datum. Het niveau van de eindkwalificaties sluit, wat reikwijdte en complexiteit betreft, aan bij de Dublin-descriptoren. Daarmee is in grote lijnen voor de komende jaren gegarandeerd dat de IPO opleiding studenten opleidt die voldoen aan de eisen die het werkveld stelt aan afgestudeerden van deze opleiding.

De trits profiel-competenties-doelstellingen is navolgbaar met daarbij de aantekening dat er sprake is van een duidelijke beroepsgerichtheid. Het panel stelt vast dat de competenties en doelstellingen zodanig geformuleerd zijn dat zij toegankelijk zijn voor studenten en gebruikt worden bij het bepalen van hun kwalificaties. De opleiding bereidt voor op diverse beroepsrollen zowel uitvoerend, sturend als vertalend, waarin zowel opleidingsspecifieke als generieke hbo-competenties zijn opgenomen.

De beoogde eindkwalificaties zijn van een niveau, dat aansluit bij de eisen vanuit het werkveld. Ook sluiten de eindkwalificaties aan bij de eisen die in (inter)nationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding. Het werkveld kan zich bijvoorbeeld vinden in de door de opleiding gekozen profilering waarbij de technische kennisbasis centraal staat. Het panel constateert dat IPO wel contacten heeft met organisaties/bedrijven in het buitenland, maar deze contacten kunnen omvangrijker en intensiever.

Het werkveld is tevreden over de afgestudeerden van de IPO opleiding van Saxion. Wel verdienen persoonsgebonden kwaliteiten meer aandacht, evenals de onderzoekscompetenties, de helicopterview (overzicht over de ontwerp-processtappen) en het meer out of the box denken. Samengevat: de IPO'er mag wel een wat 'stevigere' persoon zijn. Hij moet hun (concept)ontwerp goed leren verdedigen, in heldere en duidelijke statements. Het reflectievermogen, de achtergronden van het 'waarom' je iets op de door jou gekozen wijze ontwerpt, verdient hierbij eveneens aandacht.

Hoewel er sprake is van hierboven genoemde ontwikkelpunten, is het panel van mening dat de IPO opleiding door de beschreven concretisering van de beoogde eindkwalificaties de relatie met het werkveld en haar aansluiting bij de internationale eisen wat betreft de beoogde eindkwalificaties voldoet aan de basiskwaliteit. Het panel komt bij Standaard 1 tot het oordeel 'voldoende'.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het curriculum, de kwaliteit van de docenten en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het naar het oordeel van het panel voor de studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren. De onderwijsvisie komt over de gehele breedte van de opleiding tot uitdrukking. Ook de didactische werkvormen, waarbij de praktijkcomponent een belangrijk rol speelt, sluiten aan bij de visie van de opleiding.

Het door IPO aangeboden curriculum correspondeert wat inhoud, reikwijdte en complexiteit betreft met de beoogde eindkwalificatie.

Pagina 3 van 8 De 'koninklijke weg' van beroepscompetentie naar concreet uitgewerkt studieprogramma is navolgbaar en door de opleiding uitgewerkt. Er bestaat een voldoende uitgewerkte opbouw van zowel de kennis- als de vaardigheden/praktijk component.

De opleiding kenschetst zich door een voldoende samenhangende én inspirerende leeromgeving voor studenten te creëren. In feite, zo constateert het panel, kenmerkt het curriculum zich door een vrij gangbare opbouw. De opleiding biedt de student gedurende de eerste tweede studiejaar een gedegen theoretische basis, aangevuld met studieloopbaanbegeleiding en mogelijkheden voor studenten tot het volgen van 'bijles', o.a. op het terrein van wiskunde en statica. In het derde studiejaar loopt de student twee stages, waarna hij in het vierde jaar een minor volgt en zijn afstudeeropdracht uitvoert. Deze opzet zorgt ervoor dat het studieprogramma overzichtelijk is voor het panel en voor de student.

Het lectoraat draagt bij aan de vakinhoudelijke component van de opleiding. De lector heeft ook een duidelijk beeld op welke wijze zij en haar kenniskring in de toekomst deze bijdrage kunnen uitbreiden. De opleiding kan de onderzoekscomponent nog steviger in het studieprogramma doorvoeren. De rationale van de onderzoekscomponent is door de opleiding overigens duidelijk geformuleerd.

De opleiding beschikt over voldoende docenten, getuige de voor het hbo gunstige docent-student ratio van 1:20,6. Het aantal docenten met een voor de opleiding relevante wo-opleiding is beperkt. Naar de (nabije) toekomst toe is hier een verbetering te maken, die overigens al door de opleiding in gang is gezet.

De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn in orde. De voor de opleiding IPO noodzakelijke voorzieningen zijn aanwezig.

De studielast is duidelijk beschreven in de voor studenten beschikbare documentatie. De gemiddelde studielast ligt op die van een reguliere werkweek van 40 uur. De opleiding heeft zicht op het instroomniveau van haar studentenpopulatie en houdt daartoe contact met het aanleverend onderwijs, in de regel havo en mbo. De begeleiding ziet er op papier duidelijk uit en blijkt in de praktijk, zo geven studenten aan, voldoende te functioneren. De begeleiding is intensiever naarmate de student meer problemen ondervindt tijdens met name de eerste twee studiejaar.

Een punt van aandacht, en daarmee onderscheidt deze opleiding zich niet van veel andere opleiding in het hbo, zijn de rendementen. Die zijn erg laag. De opleiding doet al zeer veel, hetgeen ook door studenten wordt bevestigd, om studie uitval te voorkomen en daarmee de rendementen te verbeteren. Nieuwe acties hieromtrent zijn overigens in voorbereiding.

De opleiding stelt haar studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te realiseren. Naar het oordeel van het panel is het programma inhoudelijk voldoende, evenals de kwaliteit van de docententeam. Het panel komt bij Standaard 2 tot een oordeel 'voldoende'.

Standaard 3 Toetsing en beoordeling

IPO beschikt over een adequaat functionerende examencommissie. Doorslaggevend hierbij is voor het panel dat de examencommissie inhoudelijk goed is toegerust en dat zij een duidelijk beeld heeft wát zij moet doen om de kwaliteit en daarmee het niveau van de opleiding op peil te houden. Zij onderneemt daarop concrete acties op basis van een duidelijke agenda voor de komende twee studiejaar.

Pagina 4 van 8 De opleiding beschikt naar het oordeel van het panel over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd. De uitgangspunten van het toetsbeleid zijn duidelijk geformuleerd. Er is sprake van een adequate toetspraktijk waarbij de toetsen van voldoende niveau zijn: diepgang is aanwezig alsmede een brede toetsing van opleidingsrelevante onderwerpen.

Bestudering van de eindwerkstukken laat zien dat er sprake is van hbo-niveau. De met een 9 of 10 beoordeelde eindwerkstukken beoordeelt het panel één of twee punten lager, vooral omdat de reflectie en de verantwoording nog versterking behoeven. Desalniettemin blijft er nog altijd een fraai cijfer over. Het werkveld is in algemene zin tevreden over de kennis en het niveau van IPO-afgestudeerden.

Het panel komt bij Standaard 3 tot het oordeel 'voldoende'.

Algemene conclusie

Saxion heeft met de opleiding Industrieel Product Ontwerpen een opleiding in huis met potentie: meer internationale gerichtheid, vergroting van de helicopterview van studenten en van de onderzoekscomponent in de opleiding, een docententeam dat meer in de buurt komt van het Saxion-criterium (zonder dat het panel hierbij afbreuk wil doen aan het huidige IPO-team), alsmede een goed functionerende werkveldcommissie kunnen er zorg voor dragen dat deze opleiding functioneert als één van de uithangborden van Saxion Hogeschool. De kwaliteit van het studieprogramma, de tevredenheid van studenten over de opleiding en de tevredenheid van het werkveld over de opleiding leiden ertoe dat het panel van oordeel is dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt daarmee tot de algemene conclusie 'voldoende'.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel over de contacten tussen opleiding en werkveld, het beter uitwerken van de internationale component en de verdere ontwikkeling van de competenties bij studenten, om te zorgen voor een breder opgeleide Industrieel Productontwerper.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Industrieel Produkt Ontwerpen (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Enschede) van Saxion Hogeschool te Enschede. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende. Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Saxion Hogeschool te Enschede in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 30 oktober 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 14 november 2012 jaar heeft het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2019.

Den Haag, 4 december 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 20.6																																																																				
Kwalificatie docenten	0% PhD 42% wo-ma																																																																				
Studielast	40 uur per week																																																																				
Contacturen	Propedeuse voltijd: 33 uren per week Tweede jaar voltijd: 23 uren per week Derde jaar voltijd: maximaal 20 uren per jaar Vierde jaar voltijd: minor 20 uren per week en afstuderen ca. 12 contacturen																																																																				
Rendement	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="7">in-, door- en uitstroomgegevens van -zo mogelijk- de laatste 6 cohorten</th> </tr> <tr> <th>cohort</th> <th>2006</th> <th>2007</th> <th>2008</th> <th>2009</th> <th>2010</th> <th>2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>☐ instroom voltijd</td> <td>64</td> <td>58</td> <td>63</td> <td>48</td> <td>56</td> <td>51</td> </tr> <tr> <th>cohort</th> <th>2004</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> <th>2008</th> <th>2009</th> </tr> <tr> <td colspan="7">☐ propedeuserendement</td> </tr> <tr> <td>- voltijd (aantallen)</td> <td>15</td> <td>21</td> <td>19</td> <td>12</td> <td>13</td> <td>12</td> </tr> <tr> <th>cohort</th> <th>20 1</th> <th>2002</th> <th>2003</th> <th>2004</th> <th>2005</th> <th>2006</th> </tr> <tr> <td colspan="7">☐ uitstroom na 5 jaar</td> </tr> <tr> <td>- voltijd (aantallen)</td> <td>16</td> <td>25</td> <td>17</td> <td>19</td> <td>26</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>						in-, door- en uitstroomgegevens van -zo mogelijk- de laatste 6 cohorten							cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	☐ instroom voltijd	64	58	63	48	56	51	cohort	2004	2005	2006	2007	2008	2009	☐ propedeuserendement							- voltijd (aantallen)	15	21	19	12	13	12	cohort	20 1	2002	2003	2004	2005	2006	☐ uitstroom na 5 jaar							- voltijd (aantallen)	16	25	17	19	26	30
in-, door- en uitstroomgegevens van -zo mogelijk- de laatste 6 cohorten																																																																					
cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011																																																															
☐ instroom voltijd	64	58	63	48	56	51																																																															
cohort	2004	2005	2006	2007	2008	2009																																																															
☐ propedeuserendement																																																																					
- voltijd (aantallen)	15	21	19	12	13	12																																																															
cohort	20 1	2002	2003	2004	2005	2006																																																															
☐ uitstroom na 5 jaar																																																																					
- voltijd (aantallen)	16	25	17	19	26	30																																																															

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Ir. A.T. de Bruijn, senior-adviseur en partner bij Hobéon;
- Prof. dr. ir. W.A Poelman, voltijd hoogleraar Product Realisatie aan de Universiteit Twente en eigenaar/directeur van Poelman Partners;
- Ir. J.A. Oostendorp, opgeleid als biomedisch werktuigbouwkundige aan de Universiteit Twente;
- Ir. J.J.M. Zijlstra, docent verbonden aan de Design Academy Eindhoven en de TU Delft;
- A.M. Nijdam, derdejaars studente IPO aan Hogeschool Windesheim.

Het panel werd ondersteund door drs. G.W.M.C. Broers, secretaris (gecertificeerd).